

ABSTRAKT: VÝSLEDKY EVALUAČNÍ PŘÍPADOVÉ STUDIE

Oblast podpory OP LZZ: 3.3 Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce

PROJEKT: PŘÍLEŽITOST – POMOC SOBĚ I DRUHÝM

Příjemce: Vzdělávací centrum Podkrušnohoří
Výše dotace: 3 589 036,- Kč

Místo: celá ČR (mimo Prahu)
Termín realizace: 1. 7. 2012 – 30. 6. 2014

CÍL PROJEKTU

Cílem projektu bylo zlepšit pozici osob starších 50 let ohrožených sociálním vyloučením (či sociálně vyloučených) na trhu práce, napomoci k odstranění diskriminace této cílové skupiny a podpořit její udržení na trhu práce. Integraci osob starších 50 let na trh práce ztěžuje **absence legislativně zakotvené ochrany** této cílové skupiny na trhu práce, která již funguje v jiných státech Evropské Unie.

CO SE V PROJEKTU ODEHRÁLO?

Díky podpoře byl realizován soubor provázaných a na sebe navazujících aktivit, které byly vhodné zaměřeny na cílovou skupinu a její potřeby z hlediska uplatnění na trhu práce.

Účastníci prošli nejprve motivačním modulem, zaměřeným na získání kompetencí potřebných pro trh práce, aktivizaci účastníků k získání udržitelného místa, využívání počítače a internetu při vyhledávání zaměstnání či na zlepšení komunikačních dovedností. U každého byla provedena pracovní diagnostika, na jejímž základě byl vytvořen individuální plán profesního rozvoje pro každého účastníka. Přibližně polovina osob absolvovala rekvalifikační kurz „Pracovník v sociálních službách“, jehož součástí byla povinná praxe u zaměstnavatelů v sociálních službách v rozsahu 60 hodin.

Po celou dobu zapojení do projektu (8 měsíců) bylo osobám z cílové skupiny poskytováno dlouhodobé a intenzivní individuální poradenství. Konaly se pravidelné osobní schůzky s podpůrným asistentem, který pomáhal každému zájemci především s:

- vyhledáváním pracovního místa (i přes internet)
- sepisováním životopisu
- s přípravou na pohovor u zaměstnavatele
- řešením případných osobních problémů.

Rekvalifikační kurz na obor pracovníka v sociálních službách byl zvolen na základě potřeby na trhu práce ověřené u zaměstnavatelů. Díky dobrým pracovním návykům a spolehlivosti mají osoby starší 50 let dobré předpoklady pro uplatnění v této oblasti.

Významnou aktivitou projektu bylo zprostředkování zaměstnání. Celkem získaly zaměstnání dvě třetiny účastníků, z toho:

- 7 osob na dotovaném nově vytvořeném pracovním místě
- 10 osob na dotovaném volném pracovním místě
- 24 osob na nedotovaném pracovním místě (oproti plánovaným 10 osobám).

CO PROJEKT PŘINESL LIDEM?

Motivace a aktivizace k začlenění se do pracovního procesu a k dalšímu vzdělávání, rekvalifikace a získání zaměstnání

Díky účasti v projektu došlo u osob z cílové skupiny především k výraznému psychickému pozvednutí, kdy mnozí „přišli depresivní a pak odcházeli s úsměvem na tváři“, jak uvedla jedna z lektorek.

- ✓ Účastníci získali silnou osobní motivaci a odhodlání ke hledání zaměstnání a k řešení své tíživé životní situace vyplývající ze ztráty zaměstnání v pokročilém věku, kdy je velmi obtížné si novou práci najít.
- ✓ Výrazně si zlepšili své měkké dovednosti, zejména v oblasti komunikace se zaměstnavatelem včetně zasílání životopisu a

zlepšila se také jejich orientace na trhu práce (hledání nabídek apod.)

- ✓ Získání kvalifikace pro práci na pozici asistenta v sociálních službách, která výrazně zvyšuje zaměstnatelnost účastníků projektu.

Získání zaměstnání znamenalo pro mnoho osob z cílové skupiny obrovskou změnu v životě a podpořilo začlenění do společnosti. Příkladem za všechny může být příběh paní Věry. Pracovala 40 let ve stejném zaměstnání v oboru živočišné výroby a při nástupu do projektu byla již 2,5 roku nezaměstnaná a měla za sebou spoustu neúspěšných pohovorů. Účasti v projektu se nejprve obávala: „Měla jsem z toho velký strach. Ale jak jsem přišla do kolektivu, přijali mě.“ Zapojení do projektu nakonec hodnotila velmi pozitivně: „Hodně mi to pomohlo psychicky, uklidnila jsem se. Myslela jsem, že (kurzem) ani neprojdou, pomohli mi hodně.“ Díky projektu také získala zaměstnání na dotovaném místě, kde s ní po dvou měsících po skončení dotace z finančních důvodů rozvázali pracovní poměr. Po nějaké době ji však zaměstnavatel vzal zpět, neboť se v práci osvědčila. Na dotaz ohledně vyřešení jejich problémů poznamenala: „Jsem šťastný člověk“.

Zprostředkované zaměstnání si většina osob udržela i po skončení projektu, a to i na původně dotovaném místě.

- ✓ Účastníci nejčastěji získali místo v domovech důchodců či zařízeních pro zdravotně postižené osoby jako pečovatelé, asistenti či terénní pracovníci
- ✓ Díky získání zaměstnání došlo u mnoha osob k výraznému zvýšení příjmů. Zlepšení ekonomické situace pak napomohlo i k urovnání rodinných vztahů a zlepšení sociálního postavení těchto osob.
- ✓ Vysoká úspěšnost při zprostředkování a udržení zaměstnání byla založena na dlouhodobých zkušenostech příjemce se zaměstnavateli v regionu a aktivním vyhledávání pracovních míst intenzivním kontaktováním zaměstnavatelů, kteří často přednostně nabízeli volná místa.

Výhodou pro zaměstnavatele je určitý „předvýběr“ uchazečů doporučených v rámci projektu a jejich připravenost na danou práci. Díky tomu byla posílena dobrá zkušenost zaměstnavatelů z regionu se zaměstnanci z cílové

skupiny nad 50 let věku, což přispívá ke zmírnění předsudků zaměstnavatelů ohledně pracovního výkonu osob. Jeden ze zaměstnavatelů uvedl, že osoby starší 50 let dokonce při zaměstnávání upřednostňuje, protože „to už mají trochu srovnané“.

Osobám, které díky projektu získaly zaměstnání, práce v sociálních službách přináší uspokojení a baví je. Mnozí si dle vlastních slov nedovedli dříve představit, že by „takovou práci mohli dělat“. Paní Vladislava pracovala celý život v obchodě a nastoupila do projektu s tím, že nemá co ztratit: „Představa, že skončím někde mezi regálama, byla přílišná“. Přínos rekvalifikace hodnotila takto: „Já bych o takovouto práci nemohla ani žádat. Získala jsem práci, která mě baví. V práci je úžasná parta, chodím do práce ráda.“ Další z účastnic projektu na otázku, co jí projekt přinesl, odpověděla: „Udělal jsem, co jsem mohla, pomáhám lidem, jak můžu, takže jsem spokojená a o tom to je.“

Účastníci každého kurzu se navzájem podporovali a úspěch jednoho byl zároveň pro ostatní zvýšením motivace a posílením naděje, že je možné práci získat.

PŘEKÁŽKY

- ❖ Potíže s financováním - došlo k opoždění proplacení dotace v průběhu schvalování monitorovací zprávy.
- ❖ Zájem některých zaměstnavatelů primárně o dotaci - někteří zaměstnavatelé sami vyhledávají podobné projekty pouze s vidinou získání dotace.
- ❖ Povodně na Litoměřicku - byly neočekávanou překážkou pro docházku účastníků na kurz; někteří účastníci byli povodněmi osobně postiženi, přesto na kurzech nechyběli.

SHRnutí PŘÍNOSŮ PROJEKTU

Naplnění účelnosti a užitečnosti projektu	
Dopad na zaměstnanost účastníků	Vysoký V rámci projektu bylo zaměstnáno celkem 41 osob z 67 účastníků, z toho 24 osob na nedotovaná pracovní místa. I na dotovaných místech pokračovala většina osob v pracovním poměru i po skončení dotace.
Dopad na kvalifikační úroveň účastníků (vzdělání)	Vysoký Účastníci získali rekvalifikaci na jiný obor a zároveň si zvýšili své měkké dovednosti (zejména komunikační), počítačovou i finanční gramotnost a orientaci v pracovněprávních vztazích.
Dopad na zaměstnatelnost účastníků jiný než kvalifikační	Vysoký Účastníci získali silnou motivaci k hledání/udržení zaměstnání i k dalšímu vzdělávání, zvýšilo se jejich sebevědomí a sebehodnocení.
Dopad na ekonomickou situaci účastníků	Spíše vysoký U dlouhodobě nezaměstnaných osob z cílové skupiny došlo s nástupem do zaměstnání ke zvýšení příjmu.
Dopad na sociální statut účastníků	Spíše vysoký Bylo podpořeno vyřešení subjektivní (psychickou) či objektivní (finanční) tíživé životní situace účastníků.
Dopad na další klíčové aktéry	Spíše vysoký Navázání či prohloubení spolupráce s klíčovými aktéry.
Vyřešení problémů/potřeb cílové skupiny	Problémy a potřeby cílové skupiny byly vyřešeny (s ohledem k zaměření projektu).
Vnímání užitečnosti projektu ze strany cílových skupin a klíčových aktérů	
Užitečnost projektu ze strany cílových skupin	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní z hlediska osobní situace účastníka.
Užitečnost projektu ze strany dalších klíčových aktérů	Jednoznačně užitečný Veškeré výstupy projektu vnímány jako užitečné a pozitivní.
Účinnost a hospodárnost projektu	
Naplnění účinnosti	Vysoké Způsob zapojení a využití projektových vstupů optimálně přispíval k dosaženým výsledkům a přínosům pro cílovou skupinu.
Naplnění hospodárnosti	Vysoké veškeré vstupy byly nezbytné pro dosažení cílů.
Udržitelnost projektu	
Udržitelnost projektu	Vysoká Dosažené výsledky byly udrženy.
Identifikace nejlepší, dobré a neosvědčené praxe	
Nejlepší praxe Celkové zhodnocení projektu evaluátorem na základě multikriteriální analýzy, která vychází z provedených šetření a zjištění v průběhu zpracování případové studie.	